

Cena 15 Kč

Březen

zpravodaj

1255 - 2010 městyš Brezno u Mladé Boleslavi

Svatováclavský

Září 2010

ročník 9, číslo 3

Na úvod ...

Úvodní slovo redakční rady

Vážení čtenáři, občané, opět nám prázdniny chvatně utekly pod rukama a již opět musíme myslet na méně příjemný podzimní a zimní čas. Čeká nás ještě množství dnů, které připomínají prázdninovou letní dobu a také pěkných podzimních dní, kdy ještě slunce dokáže rozveselit každou chmurnou tvář.

Toto číslo našeho čtvrtletníku dostáváte do rukou ještě před velmi důležitými akcemi, které proběhnou v městysi ještě do konce září, takže čtěte, ať Vám žádná akce neutech!

Doufáme, že „dnešní“ počteníčko bude opět důležitou četbou pro vás občany, které dění v našem městysi oslovuje.

Děkujeme za Vaši podporu, všem kdo zpravodaj pravidelně odebírají, ale i těm kdo jej čtou třeba poprvé. Je velmi potěšujícím zjištěním, že poptávka po zpravodaji velmi narůstá a tím zvyšujeme také jeho tisk.

K sehnání je vždy na stejném místě. Přejeme krásný podzim a naučné počteníčko!

Redakční rada

Informace z Úřadu městyse Březno

Hned u úvodu něco málo ze statistiky. K 30. 9. 2010 bylo trvale přihlášených 884 osob, z toho do 15- ti let 170 a nad 15 let 714 osob. V letošním roce se v Březně narodilo 8 občánek a bohužel byly i 4 úmrtí.

Určitě si většina z Vás všimla, že v patře zdravotního střediska je již několik týdnů čilý stavební ruch. Započala stavba nového pavilonu Mateřské školky pro 20 dětí. Jak jsem psal minule, tuto stavbu, **tento nový pavilon se nám podaří zrealizovat za finančního přispění Fondu rozvoje měst a obcí Středočeského kraje v podobě dotací v částce 2 197 500,00 Kč.** Spoluúcast městyse, dle podmínek Středočeského kraje je 5% z celkové výše nákladů na projekt. Proběhlo výběrové řízení na stavbu. Nabídku podalo šest firem a vyhrála svou cenou Boleslavská Pojizerská spol. s. r. o. z Bakova nad Jizerou. K dnešnímu dni byly vybourány všechny příčky, podlaha a veškeré sanitární zařízení. Dosud byly většinou sádkartone

veny nové budoucí příčky, nová elektroinstalace, odpady, voda a osazeny nová plastová okna. Též byla vybudována část nového samostatného vchodu do školky. Kolaudace by měla proběhnout začátkem příštího měsíce, v listopadu také pak zápis a předpokládá se, že od nového roku by mohly první děti nastoupit do nově otevřeného pavilónu.

O získaných či nezískaných dotacích jsem psal již minule. Z těch získaných byla i dotace z **Fondu kultury a obnovy památek Středočeského kraje, v částce 30 000,00 Kč. Jde o restaurování a obnovu drobné památky, která byla finančně podpořena Středočeským krajem,** čímž se nám podaří opravit křížek v Dolánkách poničený loňskou vichřicí. Do výběrového řízení byly osloveny

tři firmy, nakonec pouze jedna projevila zájem. Zakázku tím získala firma Kverek z Kněžmosta.

Již ve Velikonočním čísle Březenského zpravodaje jsem myslím dost podrobně popisoval výměnu řidičských průkazů vydávaných od 1. 1. 1994 do 31. 12. 2000. Tyto řidičské průkazy musí být vyměněny do konce tohoto roku. Chci tím jenom tuto skutečnost připomenout pro ty, kteří zapomněli nebo výměnu nechávají na konec roku.

Problémy s tříděným odpadem s nedostatkem kontejnerů hlavně na plasty se nám podařilo částečně zmírnit zapůjčením dvou kontejnerů přes letní období od firmy Compac. Po jednom byly umístěny na obou sběrných místech. Samozřejmě se tím neřeší vzniklá situace, ta nastane příští rok s příchodem letních měsíců nanovo. Budeme dál sledovat, zda v podzimních měsících již budou kontejnery stačit či zda se budou muset zakoupit další. Zvažuje se také o dalším sběrném místě nebo přemístění současného jinam z důvodu, které byly popsány v minulém čísle zpravodaje.

2. 8. 2010 proběhla kontrola čistírny odpadních vod s Českou inspekcí životního prostředí, provozovatelem Vodohospodářské služby RT, s. r. o., Magistrátem města Mladá Boleslav odborem životního prostředí a vlastníkem Městyssem Březno. Schůzka proběhla z důvodu prodloužení zkušebního provozu po prvním rozšíření ČOV. Kontrola proběhla bez závažných nedostatků a byl nám zkušební provoz prodloužen. Předcházely tomu odběry a rozborů vzorků odtékající vody. Všechny parametry byly ČOV splněny. Zde se evidentně potvrdilo, že zakoupení a zprovoznění přídavného dmychadla s kyslíkovou sondou pomohlo splnit některé parametry vzorků, které byly doposud ne-

dostačující. Ke konci listopadu budeme žádat o zařazení ČOV do trvalého provozu.

V druhé půli srpna uspořádaly březenské mažoretky zábavné odpoledne především pro naše i okolní seniory, ale i pro širokou veřejnost. Trhákem bylo samozřejmě nádherně sešrané divadlo s prvky humoru, ale i taneček ve stylu country a stylovém kroji, kde to zdejšími mažoretkám velmi slušelo. Osobně obdivuji jejich vytrvalost a odhodlání něco uspořádat pro naše spoluobčany. Počasí se vydařilo, humor a dobrá nálada překypovala, diváci spokojeni, občerstvení zajištěno, co víc by si kdo mohl přát. Aby toho nebylo málo, asi čtrnáct dní nato, začátkem září, uspořádaly mažoretky spolu s Baráčnickou obcí rozloučení s prázdninami pro naše školáky. I tato akce se vydařila ke vší spokojenosti. A co jim popřát? Aby se jim podařilo uskutečnit víc takových skvělých zábavných dní, hodně vytrvalosti a spokojené diváky. Je třeba zde pochválit i SDH, kteří též dokázali uspořádat dětský den v podobě závodů pro naše mladší spoluobčany. Zde musím ale především vyzdvihnout naši jednotku SDH za obětavé nasazení při posledních povodních v obci Višňová. Zážitky přímo z povodní píše v jednom z následujících článků sám velitel jednotky pan Václav Horák. Jistě to bylo psychicky i fyzicky velmi náročné a proto jim patří veřejné poděkování. Tady se ukazuje skutečnost, bohužel až při takovýchto pohromách, jak potřebné jsou jednotky SDH na obcích. Tentokrát přispěli do vínku i sportovci TJ Sokol Březno. Uspořádali tradiční pouťovou zábavu se skupinou Index a tradiční 6. Svatováclavský cyklistický výlet. Bohužel tady jim evidentně nepřálo počasí, zima a déšť se podepsalo na malé nebo téměř žádné účasti. Na to tentokrát doplatily i podnikatelé se zábavným zařízením – kolotoči.

Blíží se volby do zastupitelstev obcí a měst, které se konají 15. – 16. října 2010. Volební místnost bude opět v prostorách Úřadu městysse Března čp. 13. V pátek 15. října bude otevřeno od 14:00 - 22:00 hod. a v sobotu 16. října od 8:00 - 14:00 hod. V letošních volbách je malá změna úpravy hlasovacího lístku. Zde přinášíme informace o úpravě. Všechny strany

s kandidáty budou pouze na jednom hlasovacím lístku, ne jako do parlamentních voleb, každá strana zvlášť. Změna je v označování, bude se křížkovat, ne kroužkovat. Po obdržení úřední obálky, případně hlasovacího lístku, vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. **Pokud se volič neodebere do tohoto prostoru, nebude mu hlasování umožněno.**

V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků volič může hlasovací lístek upravit jedním z uvedených způsobů:

- Označit křížkem ve čtverečku v záhlaví sloupce před názvem volební strany pouze jednu volební stranu. Tím je dán hlas kandidátům této volební strany v pořadí dle hlasovacího lístku v počtu, kolik činí počet členů zastupitelstva obce, který má být v obci volen. Pokud by byla označena tímto způsobem více než jedna volební strana, byl by takový hlas neplatný.
- Označit v rámečcích před jmény kandidátů křížkem toho kandidáta, pro kterého hlasuje, a to z kterékoli volební strany, nejvýše však tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno. Počet členů zastupitelstva, který má být v obci zvolen, je uveden v záhlaví hlasovacího lístku. Pokud by bylo označeno tímto způsobem více kandidátů, než je stanovený počet, byl by takový hlas neplatný.
- Kromě toho lze oba způsoby, popsané v předchozích bodech, kombinovat, a to tak, že lze označit křížkem jednu volební stranu a dále v rámečku před jménem kandidáta další kandidáty, pro které hlasuje, a to v libovolných samostatných sloupcích, ve kterých jsou uvedeny ostatní volební strany. V tomto případě je dán hlas jednotlivě označeným kandidátům. Z označené volební strany je dán hlas podle pořadí na hlasovacím lístku pouze tolika kandidátům, kolik zbývá do počtu volených členů zastupitelstva obce. Pokud má být voleno např. 11 členů zastupitelstva a je označena volební strana s 11 kandidáty a kromě toho 5 kandidátů individuálně ze sloupců dalších volebních stran, je dáno označené volební straně 6 hlasů, a to pro kandidáty na prvních šesti místech. Pokud by byla tímto způsobem označena více než jedna volební strana nebo více kandidátů, než je stanovený počet, byl by takový hlas neplatný.

Po úpravě vloží volič hlasovací lístek do úřední obálky. **Pokud volič neoznačí na hlasovacím lístku ani volební stranu, ani žádného kandidáta, hlasovací lístek nevloží do úřední obálky, hlasovací lístek přetrhne nebo vloží do úřední obálky několik hlasovacích lístků do téhož zastupitelstva, je jeho hlas neplatný.**

Po opuštění prostoru určeného pro úpravu hlasovacího lístku hlasuje volič tak, že úřední obálku vloží před okrskovou volební komisí do volební schránky.

Informace na <http://www.mvcr.cz/clanek/informace-o-zpusobu-hlasovani-ve-volbach-do-zastupitelstev-obci-ve-dnech-15-a-16-rijna-2010-300857.aspx> nebo <http://www.mbn-net.cz/?page=cz,12570.ve-volbach-se-bude-hlasovat-jinym-zpusobem>

Opět nastal nový školní rok a pro naše děti, naše školáky a předškoláky nastal čas hraní, čas učení, čas dřiny a poznávání kolem sebe nových věcí. Ti nejmenší mají k dispozici naši Mateřskou školu, ti větší Základní školu řadu

dětských hřišť a sportovišť pro sportovní vyžití. Myslíme si, že naše školní zařízení jsou celkem slušně vybaveny a na dobré úrovni vzdělávání. Přejeme všem dětem, jak těm předškolním, tak i těm starším, aby se

jim v našich školních zařízeních líbilo, aby na ně s odstupem času vzpomínali v dobrém a ve vzpomínkách a ne jenom v těch se k nim stále vraceli. Přejeme jim, aby na ně pani učitelky byly hodné, aby je hodně naučily. Přejeme totéž i opačně paním učitel-

kám, aby měly hodné, slušné děti a studenty, aby na ně vzpomínaly v dobrém a se smíchem na rtech.

Z. Valenta

Děni v městysi

Vážení občané, máme pře sebou několik státních svátků a než se kdo otočí, budeme tu mít opět Vánoce. Nechci tím nějak předbíhat dobu, ale je nutné si dopředu uvědomit, jakým způsobem obohatit kulturu v našem městysi.

Oslava svátku sv. Václava v kostele.

V úterý 28. 9. 2010 proběhla oslava ke cti a svátku našeho patrona. Akce měla probíhat podle předem stanovených časů. Počasí a jiné okolnosti mě přiměly ke spojení všech časových termínů. Kdo přišel později, dodatečně se mu omlouvám za změnu.

Zvony svolávaly na slavnost přesně ve 12hod. a pak byla úvodními slovy akce zahájena. V úvodu bylo důležité upozornit na plánované další akce na zvelebení chrámu, z níž nejdůležitější bude oprava vchodových dveří od náměstí a jejich pískovcového portálu. Bude důležité, aby kostel byl důkladně zabezpečen a mohl se zde ukládat i hodnotnější mobiliář. Řada důležitých, hodnotných a potřebných věcí se musí vždy po akci z kostela odvézt z důvodu bezpečnosti.

Po úvodním slově a hudební produkci navázala „Legenda o svatém Václavu“ podle Karla IV. a pověst „O hraběti z Bubna“. Vše bylo „prošpekováno“ kvalitním zpěvem svatováclavského chorálu a středověké písně „Jezu Kriste ...“ Akce byla celkem dobře navštívená a snad i pro-

běhla ke spokojenosti všech, i když jsem si vědoma nedostatků na své straně. Chtěla bych poděkovat zpěvačce Elišce Josifové, která opět přijela ochotně zazpívat, dále M. Novotnému, který se rád a ochotně postaral o ozvučovací techniku a pak samozřejmě všem, kteří přišli. Hlavní poděkování patří dárcům, kteří věnovali našemu kostelu nemalou částku a také všem, co opět přispěli do sbírky. Ve sbírce bylo celkem napočítáno 1140 Kč. Tyto peníze použiji na opravu dveří a zároveň na opravu vnitřních hlavních dveří přímo v kostele. Všechny peníze budou využity pouze na opravy v kostele!! K větší důvěře můžu posléze nechat nahlédnout veřejnost do knihy výdajů, kterou vedu a velice hlídám.

Je důležité, aby kostel se stal mystickým místem pro všechny občany, ať věřící, nebo i jinak život hodnotící. Chrám je stánkem nás všech a všem také patří. Proto bude důležité zde konat akce různého charakteru. Jsou tu obrovské akustické možnosti i pro decentní hru divadla, nebo koncerty i přednášky atd. Vše je možné v souladu s církví, pokud bude na obou stranách, jak náboženských, tak světských dobrá domluva a spolupráce.

Další akce v kostele bude pravděpodobně na vánoční svátky, tímto bych chtěla oslovit místní myslivecký spolek v žádosti o pomoc výzdoby kostela jehličím, jako to-

mu bylo před dvěma lety. Budu ráda, když Vás budu moci pozvat na vánoční mši, která bude opět včas zveřejněna.

Velice s předstihem chci se zástupci místních spolkových organizací projednat jarní masopustní rejdní. V říjnu budu vědět závazný termín, který závisí na kapele, jenž je hlavním pilířem akce. Ráda bych toto začala řešit již v listopadu, aby to bylo v povědomí všech a mohli jsme se na to dů-

kladně připravit a těšit. Nevím, jak to bude s koňmi do zápřehu, neboť nemáme nikoho, kdo by byl ochoten vozit kapelu, ale to ještě zkusím nějak řešit. Zatím jde jen o to, že masopust bude!

Vím, že jsem vám, čtenářům teď trochu zamotala hlavu s akcemi, ale vše bude důkladně včas zveřejněno.

Zdenka Nečesaná dipl. um., DiS

Velká červnová historická událost v Březně.

Mezi námi občany už napočítáme jen velmi málo rodáků, kteří pamatují poslední generální opravu našeho chrámu sv. Václava. Je tomu již 78 let. V roce 1932 proběhla kompletní oprava střechy, vnějšího pláště a interiéru. Při vlastní opravě střechy téměř vždy dochází na nejzajímavější bod celé stavby a tím je velké překvapení z nálezů, které se nachází v makovici v nejvyšším bodě stavby. Jedná se o listinné a jiné dokumenty, které jsou jistým poselstvím pro budoucí dobu. Historie, která nasměruje budoucnost.

Bylo mi velikou ctí a nesmírným zážitkem, na který jsem čekala dlouhou řadu let, že jsem právě já mohla osobně do sejmuté makovice sáhnout pro plechovou schránku s očekávanými listinami. Očekávání neselhalo a již korozi proděravělá plechová schránka byla opravdu doslova nabitá dokumenty z let 1718, 1797, 1833, 1871 a nejmladší a také nejzchátralejší dokument z roku 1924. Lze tvrdit, že již už doslova pro-

sily o vytažení z onoho vlhkého prostoru. Listiny byly přeložené a obtočené plechem, aby nedošlo k přilepení k plechovému plášti schránky. Nejlépe zachovaná byla právě ta, kterou vidíte na fotografii, neboť byla psána na kvalitním ručním papíře. Nejhuře dopadla ta nejmladší, protože nekvalitní papír se takřka rozsypal při vlastním rozevření, ale co se dalo opsat, je opsáno. Všechny jsou psány čitelnou češtinou. Téměř u všech jsem zachytila opis, dříve, než mi jej muzejní úřady odebraly. Budou uloženy v okresním archivu, bohužel jak už to tak chodí, nedostupné veřejnosti, ale úřad je úřad a tomu sama nezabráním.

Nicméně se ráda podělím, alespoň o přesný opis hlavní zakládací listiny z roku 1718. Všechny je zde prezentovat nemůžu, to by zpravodaj byl asi na prasknutí jen opisy listin, ale v případě zájmu, můžu poskytnout k nahlédnutí fotodokumentaci a vlastní opisy mám u sebe. Upozorňuji, že se jedná o přesný přepis. Řádkování je přesně dodrženo i s veškerým pravopisem.

Letha Panie 1718 gest Tento chram Panie zalozenj S: Waczla
wa muczedlnika a Patrona Czeskeho wietssym Dilem z nakladú Wysocze Vrozené-
ho

Pana, Pana Adama Maximiliana hrabiete z Bubna a z lyticz, Pana na
Brzeznie, Skassawie, a Wlenczych J. M. Czys Skúteczneho komornika p a
wysocze Wrozene Pani, Pani Marigi Juliány Sw. Rzimske Rzisse hrabienky
z Bubna

a z lytticz Rozene hrabinky Nosticzowe z Reynekú, magici mladeho Pana swe

ho w Letech Sedmy starzi Jana Josefa a Slecznú Constanzii, w Letech dewiti Starzi, w Nowie wystawien a pro mnozstwije skazseneho Lydu jsaucze Pzedne welmy maly a auzky rozsirken wsse k wietssi Czti a Sláwie Bozi a Swateho Wacslawa Patrona tehoz chramu Panie. Tehoz času Pri tomto Chramu Panie, tez Sw. Stiepana we wsy Rzitonicszych administrgwovaly z klastera Mlade Boleslavi nad Jyzeroú Sw Bonawentury welebn : Pan Pater quawdian Rzadu Sw : Frantisska Serafínského menssich Bratrzi Conven túalnich, neb odnieho substitiwowanych p : Pátera tehoz Rzadu p. za oprawy a Plnomocenstwi Vrozeneho Pana Matiege Joseffa Zeyera ustanowe neho spolusecretarze Wysoce Urozeneho Pana Hrabiete Pana Purkrabího Jakuba Joseffa Hoffmeistra, Mistrowe Stawenj tehoz chramu Panie byly : Jirszik Prokop zednik ze Brzezna

A Jirszik Král z Bakowa, tesarz
stwj brzezenskem

Wtemž Letie na tomto pan-

Byla drzsána Generálnj Commissj wssech wynacházejiczych zde worných Rolý a luk a usedlostj pod
Contribucci nálezsejících.

Listinné opisy zbývajících listin budou zaznamenány do našeho třetího dílu kroniky městyse Března.

kronikářka

Zasedání zastupitelstva

Zápis č. 4/2010 ze zasedání zastupitelstva městyse Března konaného dne 30. 6. 2010

4/01/2010 – projednání závěrečného účtu za rok 2009 – souhlas s celoročním hospodařením
Zastupitelstvo schválilo 14 hlasy, 1 hlas se zdržel hlasování.

4/02/2010 – zvýšení sazby stočného od 1. 7. 2010 – občané 3,00 Kč./osoba/den – firmy 29,00 Kč./m³. Zastupitelstvo schválilo 14 hlasy, 1 hlas se zdržel hlasování.

4/03/2010 – uzavření smlouvy o poskytnutí dotace. Fond rozvoje měst a obcí – úprava části zdravotního střediska na oddělení Mateřské školy pro 20 dětí – dotace ve výši 2 197 500,00 Kč. Fond kultury a obnovy památek – oprava křížku v Dolánkách – dotace ve výši 30 000,00 Kč. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

4/04/2010 – schválení 15 členného zastupitelstva pro volební období 2010 – 2014. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

4/05/2010 – rozpočtové změny – zvýšení příjmů 2 332 593,00 Kč., zvýšení výdajů 2 668 500,00 Kč., financování 335 907,00 Kč. Zastupitelstvo schválilo 14 hlasy, 1 hlas se zdržel hlasování.

4/06/2010 – zvolení přísedícího u Okresního soudu v Mladé Boleslavi na období 2010 – 2014. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

4/07/2010 – odměna místostarosty od 18. 3. 2010 do konce volebního období. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

4/08/2010 – smlouva o příspěvku na údržbu hřiště a kabin v Židněvsi TJ Sokol Březno, Městys Březno a Obec Židněves. Městys Březno poskytne příspěvek ve výši 40 000,00 Kč., Obec Židněves poskytne příspěvek ve výši 40 000,00 Kč. Celkový příspěvek pro TJ Sokol Březno činí na rok 2010 - 80 000,00 Kč. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

Z. Valenta

Ze školkového deníku . . . .

Co se chystá ve školce

Ta naše školička se nám pěkně rozrůstá. Ze dvou tříd s počtem 40 - ti dětí, loni přibyla třetí třída a od ledna se otevře čtvrtá třída pro 20 dětí na středisku. Zápis do nových prostor na zdravotním středisku proběhne 9. 11. 2010 od 9:00-16:00 hodin. Pokud má někdo nějaké dotazy, může zavolat do MŠ na tel. číslo 326 399 135.

Do konce roku nás čeká několik divadelních představení, návštěva zahrady DDM v MB s akcí „Rok v přírodě“, drakiáda s rodiči a samozřejmě nebude chybět vánoční besídka pro rodiče i prarodiče.

Maminko, tatínku povídej si se mnou

Maminko, tatínku povídej si se mnou. Posad' si mě na klín, či vedle sebe a vyprávěj, jak je svět barevný, smutný či veselý, jaká znáš zvířátka, ale i kytičky.....vždyť to je svět kolem mě úplně neznámý.

Vím, že jsem maličký, ale já to vše zvládnou.....prosím, neoblékej mě, nepomáhej mi, nejsem už miminko, abych se vozil v kočárku, jen mě veď tou cestičkou poznání.

Jsem přece šikulka, ukaž mi, jak mám smrkat do kapesníku, jak správně si utřít zadeček, jak umýt ručičky, jak pěkně jíst. A uvidíš, jak brzy budu moudrý a šikovný.

Nehoň se za prací, zastav se na chvíli, vždyť čas strávený spolu-ten nikdy nezmizí z našich vzpomínek. Tvoje zlatíčko

ředitelka MŠ Libuše Dlasková

Základní škola Březno

Vážení rodiče a prarodiče, drahé kolegyně a kolegové, milí žáci, všichni přítomní a zejména naši milí prvňáčkové!

Je opět mou milou povinností přivítat vás všechny dnes, 1. září, v naší škole a spolu s vámi zahájit nový školní rok 2010/2011.

Vítám tu všechny naše žáky a žákyně, zejména ale naše prvňáčky. Oni, aniž si to uvědomují, dnes zažívají zlomový životní den. Dalo by se říci, že dnes končí jejich bezstarostné dětství a že dnes vstupují do světa nikdy nekončícího vzdělávání, do světa povinností a zodpovědnosti. Ale snad tomu tak nebude doslova.

Přeji jim, aby tu ve škole našli nové kamarády, hodnou a chápající paní učitelku a vychovatelku, radost, úsměvy, spoustu nových vědomostí, aby hravě „přeprali“ všechna písmenka, aby se naučili bezchybně počítat, krásně malovat, úžasně zpívat, cvičit, tančit,...

Vítám tu všechny rodiče a prarodiče, kteří přišli spolu se svými ratolestmi. Věřím, že nám jsou a i nadále zůstanou nakloněni, budou nám pomáhat v naší nelehké práci a chápou, že jedině jednotný přístup jich a školy ve výchově a vzdělávání jejich dětí je tím správným přístupem.

Vítám tu i všechny kolegyně a kolegy, které čeká 10 měsíců náročné, mnohdy doslova vyčerpávající práce, kdy se z vašich - našich dětí budou snažit vychovat slušné lidi a předat jim nové vědomosti a dovednosti trvalých hodnot, prostě je připravit pro život s tou nejlepší morální i vědomostní výbavou.

A nyní mi dovoluji je představit a přivítat s jejich třídami:

Třídní učitelkou 1. třídy je paní Mgr. Jana Pravá, které přeji, aby ve svých prvňáčcích rozhodně našla rozpustilé čertíky i záhy hodné a vzorné andílky, vítám paní učitelku

2. třídy Mgr. Lenku Mokrejšovou a její třídu, „třetáčky“ bude opatrovat naše nová „posila“ Mgr. Markéta Kulíšková, které přeji hodně úspěchů na naší škole, vítám i 4. třídu s paní Mgr. Milenou Jonášovou a 5. třídu s paní učitelkou Mgr. Ivanou Šípovou. Na druhém stupni 6. třídu přebírá paní učitelka Mgr. Marie Hájková, o „sedmáky“ se bude starat třídní učitel Luboš Hašlar, 8. třídu přebírá pan učitel Mgr. Petr Pacholátko a naše nejstarší žáky bude „opatrovat“ paní učitelka Mgr. Jaroslava Pilná. Věřím, že ji nebudou moc zlobit a trápit, ale naopak, že oni jí budou „opečovávat“ a udělají, co jí na očích uvidí. Vítám i netřídní učitelky paní ing. Helenu Hložkovou a nově příchozí Mgr. Janu Vrzáňovou. Nesmím zapomenout ani na paní učitelku Kateřinu Vitmajerovou, která se stala mou zástupkyní a na naši vychovatelku ze školní družiny paní Bc. Zuzanu Kulhavou, která pro vaše děti v letošním školním roce ve školní družině chystá samé úžasné věci. Děti se s ní rozhodně nebudou nudit, budou si hrát, budou soutěžit, budou ve škole nocovat a vůbec nebudou chtít chodit domů.

Představila jsem vám nyní celý pedagogický sbor. Nesmím a ani nechci zapomenout na další zaměstnance školy, bez nichž bychom se tu neobešli, bez nichž byste nenašli školu vždy takto čistou a připravenou – pana školníka Ľorbu, paní uklízečky Kasalovou a Křemečkovou, naši hospodářku paní Zvěřinovou a novou administrativní pracovníci paní Brynychovou. O naše žaludky se nadále budou starat kuchařky ze školní jídel-

ny – paní vedoucí Chytrá, paní Křovinová, Konopková a Klosová. Též všem stávajícím i novým zaměstnankyním naší mateřské školy přeji úspěšný nový školní rok. Tj. paní vedoucí učitelce Dlaskové, Lašákové, Koutové a Jenčkové i nové uklízeče paní Drahotové.

Asi jsem vás všechny nyní unavila výčtem jmen všech zaměstnanců, ale věřte mi, zaslouží si, abyste je poznali. Naši pedagogové vám, dětem, chtějí předat co nejvíce z toho, co se sami naučili, co poznali, co si ve své praxi i životě prověřili, vyzkoušeli a především chtějí z vás spolu s vašimi rodiči vychovat laskavé, ohleduplné, tolerantní, slušné, chytré a pracovité lidi s ochotou pomáhat druhým, jedince se smyslem pro pořádek, kamarádství, přátelství a rodinu.

At' se vám všem ve školním roce 2010/2011 daří, at' je tento rok šťastný, at' je úspěšný, at' je pohodový.

Mgr. Dana Rudolfová, ředitelka ZŠ a MŠ Březno

Veřejné poděkování

Jsem velice šťastná, že opět mohu **poděkovat** mnoha rodičům a spoluobčanům za fyzickou pomoc a sponzorské dary, které věnovali naší škole.

Paní Dlasková už na jaře věnovala škole krásný banánovník, kterému se nyní u nás velmi daří. Paní Zvěřinová, pan Duřt a paní Javůrková vymalovali a zcela tak změnilí naší sborovnu. Paní Křemečková s paní Kasalovou krásně vymalovaly a uklidily „školní bufet“ a aktivně se se svými dětmi zapojily do velice náročné rekonstrukce haly a schodiště na II. stupni. Patří jim za to můj upřímný dík, protože bez jejich přístupu a pomoci bychom to zřejmě časově nezvládli. Páni Rejzl a Dlask z Petkov zase ochotně pomohli při odstranění dřevěné stěny v učebně hudby, která je nyní na začátku velkých úprav. Pan Pavelka z Března nám pomohl s drobnými, leč důležitými zednickými úpravami ve školní jídelně i ve škole a paní Stanislavová o letních prázdninách vytapetovala velkou učebnu fyziky a opravila poškozené tapety v laboratoři chemie. MUDr. Hruškové děkuji za věcný

Co dodat závěrem:

Čeká vás tu, troufnu si říci, pěkné a čisté školní prostředí, vybavené učebny. Važte si toho, protože ne všechny děti toto mají. Jsou země, kde o takové škole děti jen sní, jsou oblasti i v naší zemi, kde ničivá povodeň vzala dětem domov, školu, hračky a ony nyní nemají nic nebo téměř nic.

Učte se být moudřími, učte se děti pro sebe, pro svůj další život, aby z vás měli radost rodiče i vaši učitelé, abyste měli radost z dosažených úspěchů vy sami, abyste jednou v životě mohli vykonávat povolání, o kterých sníte.

Přeji vám k tomu pevné zdraví, klidné rodinné zázemí a pochopení.

dar, přístroj, který využijeme v keramické dílně. Mé poděkování směřuje i všem pedagogům a pracovním školní jídelny, kteří přiložili ruce k dílu při úklidu okolí školy před samotným zahájením nového školního roku.

Jak vidíte, je komu děkovat a to je moc, moc dobře. A to není vše. Se zahájením školního roku přibylo i pomoci rodičů v oblasti sponzorských darů. Vyznamenali se především rodiče našich prvňáčků: manželé Dvořákové darovali škole DVD a televizor, Chumlenovi taktéž televizor, Kryštofkovi poskytl vyšší finanční částku a všichni rodiče žáků 1. třídy dali škole rovným dílem menší finanční dar.

V sobotu 18. září budeme ve škole pokračovat v malování dalších prostor. Tentokrát je na pořadu hudebna a malá chodba v 1. poschodí I. stupně. Přihlásilo se nám několik tatínek na malování a maminek na následný úklid. Moc jim za vstřícnost a pochopení předem děkuji. Naplňuje se tak náš sen o čisté, pestrobarevné, příjemné školičce, ve které se nám všem bude dobře žít, pracovat,

kde děti budou pyšné na své rodiče, protože oni přiložili ruku k dílu, protože oni jim zpřijemnili prostředí, protože právě oni to byli, kteří vyšli škoale vstříc. Věřte, že bych vám přála vidět a slyšet vaše děti, když se s vypnutou hrudí a jiskrou v oku chlubí svým spolužákům slovy: „Tohle maloval můj tatka

a tady uklízela moje mamka.“ Děti si potom více váží prostředí, které jsme jim společnými silami připravili.

Ještě jednou VŠEM UPŘÍMNÉ DÍKY.

Dana Rudolfová

Něco málo příjemných informací pro školáky a rodiče.

Termíny prázdnin!

Prázdniny: podzimní: 27. 10. – 29. 10. 2010
vánoční: 23. 12. – 2. 1. 2011
pololetní: 4. 2. 2011
jarní: 28. 2. – 6. 3. 2011
velikonoční: 21. 4. – 25. 4. 2011
letní: 1. 7. – 31. 8. 2011

Státní svátky a volno: 28. 9. 2010 – sv. Václav, Den české státnosti.
28. 10. 2010 – den vzniku samostatného československého státu.
17. 11. 2010 – den boje za svobodu a demokracii

Sbor dobrovolných hasičů Březno

Ve dnech 5. 8. – 11. 8. 2010 se naše jednotka zúčastnila bleskové povodně v obci Višňová v Libereckém kraji. Jednotka vyjela na výzvu operačního střediska Hasičského záchranného sboru Mladá Boleslav

Vyjeli jsme s cisternou CAS 32 Tatra 815 v počtu čtyř mužů, kteří byli v polovině týdne vystřídání. Celkem se zásahu zúčastnilo sedm mužů. Po příjezdu na místo nás poslali do části Víška. Po rychlém ubytování v areálu místní mateřské školy, jsme se okamžitě zapojili do práce. Pomocí plovoucího čerpadla nebo sacího ejektoru jsme odčerpávali zatopené rodinné domy, oplachovali a čistili vybavení domů, pomocí lišty na naší cisterně jsme oplachovali komunikace. Ve druhé polovině týdne byla naše jednotka nasazena na odstranění překážek a naplavenin z koryta místního potoka. Práce to byla velmi fyzicky náročná, pracovalo se od ran-

ních hodin až do večera. Naplavené a zaklíněné stromy se musely pomocí motorové pily vyřezat a vytahat na břeh, kde se okamžitě pálily. Poslední den našeho pobytu opět začala stoupat voda, byla nařízená evakuace. Pomohli jsme lidem zabalit ještě zbytek toho, co jim zbylo a převezli jsme je na shromažďovací místo, odkud byli převezeni do náhradních ubytovacích prostor.

Za odvedenou práci se naši hasiči vůbec nemusí stydět. Myslím si, že pohled na úplně zdevastovanou vesnici dlouho zůstane v mysli každého hasiče či dobrovolníka, který se likvidačních prací zúčastnil.

Po příjezdu domů, umytí techniky a doplnění výbavy, jsme ještě týž den vyjízďeli do obce Židněves, kde stoupala hladina říčky Klenice. Kládli jsme zde protipovodňové pytle před obytné domy na Kuchyňkách a až do ranních nedělních hodin monitorovali

hladinu říčky, ze které se během chvíle stala řeka. Zhruba v 02:30 hod. začala hladina klesat a mohli jsme se po týdnu konečně vrátit ke svým rodinám.

Tímto bych chtěl všem členům výjezdové jednotky poděkovat za nasazení a odvedenou práci.

Václav Horák, velitel jednotky

Něco málo o sv. Václavu

Kníže Václav byl synem knížete Vratislava a zřejmě jeho jediné manželky Drahomíry, která byla dcerou knížete Havolanů (polabští Slované). Jeho prarodiči byli první historicky doložený přemyslovský kníže Bořivoj I. a jeho žena svatá Ludmila.

Důležitým problémem Václavovy vlády se stal vztah k východofranské říši, nebo lépe řečeno, k tomu, co z ní v té době ještě zbývalo (především kmenová vévodství Sasko a Bavorsko). Roku 895, po smrti Svatoplukově, odepřela „knížata Čechů“ poslušnost Velké Moravě (nástupcem byl Svatoplukův syn Mojmír II.) a uznala lenní závislost na východofranské říši, jejíž místo postupně zaujalo Bavorsko. České knížectví se tak za vlády knížat Svatopluka I. a Vratislava I. orientovalo na bavorské vládce. Situace v říši se začala měnit po roce 911, kdy vymřeli vládci z rodu Karlovců. Roku 919 byl východofranským králem zvolen saský vévoda Jindřich I. Ptáčník a brzy dosáhl uznání u dalších vévodů včetně Arnulfa Bavorského (921), kterému přiznal řadu privilegií. Roku 928 sblížilo Arnulfa s Jindřichem příměří uzavřené s Maďary. Zbylé vazby knížectví na říši se začaly uvolňovat a Čechy se osamostatnily.

Roku 929 vtrhla saská a bavorská vojska ze severu a jihozápadu do Čech. Útok nebyl očekáván, a tak útočící vojska pronikla celkem bez problémů až k Praze. Václav si nepřál, aby jeho země byla vypleněná a vydrancovaná, a raději se podrobil.

Tribut

Výsledkem jednání bylo placení obvyklého tributu. Prý šlo o každoroční dávku ve výši 500 hřiven stříbra a 120 volů. Tento poplatek, o němž se nezmiňuje žádný ze soudobých kronikářů, ale teprve Kosmas, se platil nepravidelně do Bavorska v době vlády Karla Velikého a Ludvíka Pobožného (asi 806–840) a zřejmě byl obnoven roku 895. Nyní se poplatek měl odvádět do Saska a zřejmě šlo opět o dobytek, zlato a stříbro, případně jiné věci. Neplatil se pouze z přemyslovského panství ve středních Čechách, ale z celé země, za jejíhož reprezentanta Václava v říši pokládali (navzdory tomu, že zde stále ještě existovala další „knížata Čechů“). Mohlo tedy jít o obnovení placení tributu zavedeného již v roce 806. Jindřichovo uznání Václava za důležitého politického partnera k tomu bylo nezbytné. Václav mohl po upevnění vztahu s Jindřichem požádat o darování ostatků sv. Víta (pro tyto ostatky nechal Václav vystavět na pražském hradě rotundu svatého Víta).

Zázraky

Svatému Václavovi byly připisovány různé zázraky, většinou se odehrávaly po Václavově smrti, ale dva se odehrály už před ní. Jedním z nich je vidění odbojného kouřimského knížete Radslava, který údajně uviděl na Václavově čele zářící znamení kříže, a proto se mu v bitvě vzdal. Další zázrak se měl odehrát u císařského dvora. Svatý Václav se nedostavil k Jindřichu Ptáčníkovi včas.

Císař se hněval a rozkázal, aby nikdo k Václavově počtě nevstal a vůbec aby se k němu chovali jako k zemanovi. Když ale přišel Václav, císař vstal a pozdravil se s Václavem. Řekl přítomným pánům, že vyděl nad ním zlatý kříž a po jeho bocích dva anděly. Jednou z možných příčin těchto zázraků je zlatý nánosník ve tvaru kříže na jeho přilbě. Nánosník (chránič nosu a očí) byl připevněn dodatečně v 10. století. Byl nejspíše vzat ze staré vikingské přilby, protože panovalo přesvědčení, že je na něm vyobrazen ukřižovaný Kristus. Spíše se ale jedná o skandinávského boha Odina vpleteného do Yggdrasilu.

Nešťastná náhoda?

Bez rozdílu všechny legendy uvádí, že v pondělí 28. září došlo v Staré Boleslavi k Václavově úkladné vraždě, zosnované Boleslavem, kterého podbízel „čeští mužové“. Pondělí 28. září připadá v kalendáři na roky 929 a 935. Historici za nejpravděpodobnější letopočet Václavovy smrti považují rok 935. Dále pak byli zavražděni i členové Václavovy družiny tak, jak prikazovala tehdejší zvyklost krevní msty. Existují názory, které, mimo jiné na základě toho, jak legendisté příběh vyprávějí, vyvozují, že mohlo jít spíše o nešťastnou náhodu, osudné nedorozumění s tragickým koncem, a nikoliv o vyvrcholení mocenského boje mezi dvěma tábory Přemyslovců.

Jeden z možných nových výkladů události může znít takto: *Onoho rána 28. září při cestě do kostela potkal Václav svého bratra. Podle teorie, kterou zastává český historik Dušan Třeštík, rozlítla mladšího Boleslava, který měl s bratrem spory, povýšenost, se kterou ho kníže oslovil. Tasil meč a vrhl se na Václava. Kníže ho však odzbrojil a povalil na zem. Na Boleslavovo volání o pomoc přiběhli jeho družiníci. Viděli Václava, jak s mečem v ruce stojí nad ležícím bratrem. Vrhli se svému pánovi na pomoc a knížete, který se nestačil ukrýt v kostele, kam prchal, ubili. Zastánci této teorie obvykle poukazují na otázky smyslu Boleslavovy cesty za bratrem s cílem zabít ho vlastníma rukama, přičemž*

připomínají, že jeho bojovníci se nejprve skrývali. Podobně interpretoval smrt Václava i historik František Dvorník.

V každém případě Václavova smrt, ať již byla výsledkem náhody či zlého úmyslu, znamenala šanci pro Boleslava I. uskutečnit vlastní záměry. Část ostatků je uložena na Pražském hradě v katedrále sv. Víta. Lebka bývá při slavnostních příležitostech vystavována. Podle nařízení Karla IV. měla na ní spočívat v době mimo korunovační ceremonii tzv. svatováclavská koruna českých králů, kterou Karel symbolicky českému světcovi věnoval. Král se tak přihlásil ke svým přemyslovským předkům, kteří již na sklonku 10. století chápali Václava jako patrona rodu a české země a od sklonku 11. století jej pak považovali za věčného knížete české země.

Uctívání

Svatý Václav je jediným českým světcem, jehož svátek je součástí celosvětového kalendáře římskokatolické církve. Nejznámější je Myslbekova jezdecká socha sv. Václava na Václavském náměstí v Praze, jejíž masa spočívá pouze na dvou bodech – přední levé noze a zadní pravé noze Václavova koně. Václav je symbolem české státnosti a patronem České země. Na podstavci je napsáno: „*Svatý Václave, vévodo české země, kníže náš, nedej zahynouti nám ni budoucím.*“ Tato socha svatého Václava je taky zobrazena na současné dvacetikorunové české minci Koruny české (Kč). Pozměněná podoba „svatováclavské orientace“ zrozené v novodobých dějinách jako koncepce české státnosti a ideologicky pokřivený pohled na svatého Václava byly zneužity v době Protektorátu Čechy a Morava. Svatováclavská orlice byla tehdy nejvyšším protektorátním vyznamenáním. Sochu svatého Václava na Karlově mostě vytvořil Josef Kamil Bohm. 28. září oslavujeme Den české státnosti.

Z. Valenta

Baráčnická obec

Vlastenecko dobročinná obec Baráčnická pro Březno a okolí.

Nejdůležitější naše baráčnická akce v tomto čtvrtletí je Výroční sezení, které proběhne dne 13. 11. 2010. Jelikož je toto sezení určeno všem členům ale i nečlenům, všem

příznivcům baráčnictva, pořádáme toto sezení v sokolovně v Březně, začátek je ve 14 hod., občerstvení je zajištěno, k tanci a poslechu nám zahraje souseď Mazanec. Všichni jste srdečně zváni.

Za konšelstvo BO Novotný

Historické okénko Března

Dnes se opět vraťme do majetkových poměrů březeské tvrze. Roku 1586 umírá Jindřich z Bubna. Ještě v téže roce vdova Salomena potvrdila vyplacení věna. Záhy zemřel i nejstarší syn Jaroslav a tak po dobu nezletilosti Jindřichových synů z druhého manželství spravoval Březno jeho poručník jejich strýc Mikuláš, což trvalo až do roku 1602. Tehdy statek převzal již zletilý Mikuláš Vratislav za sebe i jménem svého maloletého bratra Jindřicha Oty, jenž pak na Březně trvale sídlil.

V roce 1607 na svém dědictví, dvoru poplužním s pivovarem a sladovnou při ní, městečku Březně a vsích Židněvsi a Vysoké lhotě, zapsal manželce Barboře z Budova 8000 kop m. věna. Známá je nám také informace, že na konci 16. stol. bylo ve vsi již napočítáno celkem 23 domů.

Šlechta v tomto období nacházela významný zdroj příjmů v podnikání a na svých panstvích pak zakládala ovčiny, pivovary a mlýny, z nichž museli poddaní povinně odebírat příslušné produkty. Oblíbenou oblastí podnikání bylo rybníkářství. Jen na našem panství bylo tehdy založeno několik desítek rybníků. Z písemných pramenů jsou

nám již známy i jejich názvy – Zaběhlov, Svinej, Nechvilek, Černý, Propadlý, Topolský, Rozsocháč, Křešovský, Čížkovský, Borovský, Lhotecký, Zájezdský, Návesní, Mlýnský, Michálek, Písečný, Podstodolní, Habřík a Veliký. Poddaní na panství byli vázáni povinnostmi určitých prací při těchto rybnících a nadto ještě konáním různých polních činností. Jak je uváděno r. 1560, měli například pomáhat při rytí řepy a trhání konopí a vykonávat i „jinou povinnost, když se rozkáže, tak jakž od starodávna činívali, kde by potřeba ukazovala.“

Díky šlechtě, která se v této době hlásila hlavně k bratrské víře, nechal Mikuláš z Bubna také roku 1596 přistavět kapli při kostele sv. Havla v Boleslavi. Tato kaple byla právem nazývána kaplí „Bubnovskou“. Stála před presbytářem kostela na východní straně. V kostele sv. Havla, jak je ve všeobecné povědomosti, se nechávali pohřbívat velmožové bratrské šlechty. Dochovaly se zde náhrobní desky, které jsou již velmi zničené časem. Ze soupisu památek z roku 1905 je zřejmé, že ještě pod tehdejšími původními oltářem sv. Floriána byl náhrobek šlechtičny z Bubna. Z tohoto rodu byly také zachovány

epitafy pod lavicemi v lodi chrámu. Ze dvou dochovaných desek čteme torza nápisů de-

sek umístěných původně vpravo pod kruchtou o výšce desky 1,50 m:

.....Leta panie 1596 w nedeli przed swatym Martinem dokonala ziwot swvj vrozena pani.....(dále nečitelné)

Dole erb Hložků ze Žampachu. Bohužel se deska do dnešní doby nedochovala. Z roku 1607 pochází také zápis, že řádil v okolí mor. Mikuláš Vratislav z Bubna proto nechal učinit nějaké pořízení. Nevíme více o tomto zápisu.

Roku 1608 zemřel v Žamberce jeho bezdětný strýc Mikuláš, který posledním pořízením zřídil ze všech svých statků Litice, Žamberku, Doudlebs, Jelení a Blata dědičné svěřenství pro bubnovskou rodinu, když ze šestice možných následníků ustanovil za prvního dědice Jana Jindřicha, nejstaršího syna březenského Mikuláše Vratislava, jako další pak byli jeho mladší bratři a posléze potomci

Otíkova bratra Mikuláše. Protože dědic nového fideikomisu byl teprve pacholetem, ujal se jeho správy otec Mikuláš Vratislav, jenž však platnost závěti strýce neuznával, domnívaje se, že má k zděděným statkům lepší právo, nežli jeho syn. Spor byl ukončen teprve jeho předčasnou smrtí v roce 1617. Ještě téhož roku se vdova Barbora z Bubna provdala za Zdeňka Mladotu, pána na Horních Stakorách (Studénka). V roce 1610 již byla pro veřejný lid postavena hospoda na návsi. Pokračování zase příště.

Z. Nečesaná

Z našeho kraje, aneb díl II. - pokračování v putování podzemím s březenským krtkem.

Gotické sklepy.

Za každou gotickou architekturu promlouvají goticky zalomené oblouky, lommové, nebo kvádrové zdivo s masivními opěrnými systémy. Gotika všeobecně zobrazuje styl štíhlé a vysoké architektury, která je vystavěna na pevném a hlubokém základu. Podzemí gotických staveb bývá méně prostorné, ale velmi masivní. Typicky zaklenuté oblouky poukazují na tento stavební styl, který ještě vládne do hluboké renesance cca konce 16. stol. Gotika se s renesancí velmi prolíná.

V minulé kapitole jsem Vás seznámila všeobecně s vlastním významem sklepů a jiných podzemních prostor. Zařadili jsme si naši stať do určitých bodů, do osnovy. Dnes bych se tedy zabývala vlastní architekturou goticko-renesančních sklepů pod zámeckým areálem, které tvoří pozoruhodnou spleť různých dobových vlivů. Pro pochopení vývoje objektu mají podzemní prostory zcela zásadní význam. Jejich skladba se v mnohém odlišuje od nadzemních podlaží a dokládá

etapy předcházející zásadní barokní přestavbě.

Dvojramenné barokní schodiště (vzniklé jako součást hlavního schodiště zámku) vede z rohu vstupní haly do úzkého podzemního prostoru. Stupně jsou nové, betonové. Segmentová klenba nad nimi se váže na schodiště do vyšších podlaží. Po levé (východní) straně se nachází malá segmentová nika pro odložení světla. (Pro bližší vysvětlení – segmentová nika je architektonický útvar ve zdivu. Jedná se o výklenek nahoře s půlkruhovým zakončením. Stejný útvar se nachází na západním průčelí kostela, kde jsou umístěny sochy v životní velikosti). Zmíněný omítaný prostor je novodobě předělen příčkou. Severně v ní je v čele zachováno ostění větracího otvoru směřujícího šikmo vzhůru. Jeho zrušení dokládá zástavbu na místě vstupní haly až do doby po polovině 17. století. Pod ním je novodobý průraz. Jižně vložené příčky je ve východní stěně opětně zazděný novodobý průraz.

Portálem lze tedy vstoupit do nejstaršího sklepního prostoru. Jeho jižní stěna je oproti celé dispozici výrazně šikmá a lze jí oprávněně považovat za zbytek obvodové zdi gotické tvrze, pohlčené mladší zástavbou. Otázkou je stáří nově omítané kamenné valené klenby s půloválnými čely. Větrací otvor v jižní stěně dokládá její vložení. V její síle je osazen i zmíněný vstupní portál vyznívající rozměrnou segmentovou výsečí. Situování portálu i spáry průduchu spíše naznačují její dodatečný vznik v 16. století. Je zcela zřejmé, že vlastní goticko - renesanční sklepy si prošly barokními úpravami spolu s přestavbou zámku, proto některé, zde popisované jevy působí spíše barokním dojmem. Právě největší část vytvořených příček pochází z druhé poloviny 18. stol., kdy zámek získal zcela zásadní pozdně barokní podobu. Lze se ale na základě daných poznatků zabývat podobou ještě renesanční, kdy byly volně užívané spojovací trakty mezi nejbližšími hospodářskými budovami.

Je ale nutno si přiblížit o jaké stavby vlastně šlo. Známé je nám umístění původního renesančního pivovaru, který byl později barokizován. Svoji činnost ukončil pak v závěru 19. stol. a pak ustoupil novější úpravě anglického parku. Zmíněný pivovar stál pod zámkem, severně od něj. V parku je po něm lehce znatelná terénní vlna, ve formě

protipožární nádrže. Sklep, který se nám představuje jako zcela nejstarší pod zámeckým areálem, byl později upraven a plně využíván jako sklep pivovarský, neboť jeho spíše chladná teplota velmi vyhovovala daným pivovarským surovinám. Jedná se o vstupní část od severovýchodu. V současnosti je tato jedna velká místnost právě oddělena příčkou a později z této východní části byl prostavěn segmentový průchod pod mladší zámeckou část prádely, nad kterou si všichni vybaví balkonovou terasu s balustrádou. Z této prostory (spíše chodby) pak vedl spojovací trakt do hospodářské části – vinopalny, která byla vystavěna zhruba v úrovni vedle zámecké nádrže, mezi úředním domem u kostela a nádrží uprostřed čestného dvora.

Právě až roku 1838 se nákladem 544zl. vyrovnávalo a čistilo dno zámeckého rybníka (či zámecké nádrže) “Kuchyňka” a o rok později byla nákladem 710zl. vybudována podzemní chodba vedoucí ze sklepa s uskladněnými bramborami vinopalny do pivního sklepa pod zámeckou kuchyní (SOA Praha – Velkostatek Březno, karton 171).

V příští kapitole se budeme zabývat vlastními důvody přestaveb sklepů a celého areálu.

Váš krtek

Toulky minulostí naším krajem

Záplavy a povodně

Kdo by neznal biblický příběh o potopě světa a Noemově arše, která s nákladem párů všech živočišných druhů přistála na jednom z mála nezatopených míst, na vrcholu Araratu, a zajistila obnovu života na Zemi poté, kdy vody ustoupily. Člověk nemusí mít ani velkou představivost,

shlíží-li z okraje Radouče do údolí Jizery a představí si, že se kdysi celým širokým údolím, nejen stružkou Jizery, valily vody po oteplení zemského klimatu a tání ledovců.

Stalo se tak před tisíci léty, písemné prameny v té době neexistovaly, takže o osudech tehdejších lidí se můžeme jen domýšlet. Lidé v Bakově a Malé Bělé, Podláz-

kách, Mladé Boleslavi, Čejetičkách, Krnsku, Brodcích či Benátkách vědí o povodních své. Jen výjimečně uběhne rok, aby jim nehrozila velká voda. A i když bohudíky velké vody v posledních letech nebyly u nás zdaleka tak katastrofické jako ty letošní v jižních či západních Čechách, v Praze, v Povltaví a Polabí, postihly naše město i kraj kolem v minulosti povodně, které si svými následky s těmi letošními příliš nezadaly.

Jednadvacátého června 1789 odpoledne zuřila východně od Mladé Boleslavě silná bouře a zejména nad Soboteckem se spustil liják, který trval několik hodin. Klenice vystoupila ze břehů a protrhla hráze některých rybníků, jimiž protékala. Bývalé hradištské panství bylo na rybníky velmi bohaté, rybníků na Klenici bylo celkem 32. Jako poslední odolával síle divoké Klenice rybník ve Březně, ale i jeho hráze se 22. června protrhly a voda se řítila k Mladé Boleslavi. Březenský panský úředník vsedl na koně a ujížděl po řece, aby varoval všechny kolem. Podařilo se sice vynést nějaký majetek z domů na březích Klenice a vyvést dobytek, ale zdaleka ne všechno.

Zejména na Boleslav udeřila záplavová vlna velmi silně. Dvacet domů na Podolci bylo vodou vážně poškozeno, čp. 34 a 56 voda zcela zbořila. Celkem utonulo 9 lidí, 7 obyvatel se zázrakem zachránilo ve větvích staré lípy, kde museli přečkat 24 hodin, než voda opadla. Zachovala se i jména obětí - V. Kalivoda s manželkou a dcerou, Ant. Baierová, Jakub Mejzal s manželkou, Alžběta Součková, Anna Vyšínová a Barbora Cikánová. Všichni byli pohřbeni do společného hrobu u kostela sv. Víta.

Na škodách vzniklých 22. července 1823 neměly vinu Klenice či Jezera, ale prudký liják, který se snesl nad městem. Kanalizace neexistovala, takže proudy vody valící se ze Starého města k Bělské bráně zaplavily značnou část židovského města, jehož mnohé domy byly podemlety.

Nejčastěji hrozily městu povodně zjara. Tak například zima byla v roce 1831 velmi tuhá, sníh začal tát až v březnu a Jizera poničila zahrady a domy po obou březích. Zachovala se žádost obyvatele Zahradníka, který požadoval na městě odměnu za to, že z Jizery vytáhl mnoho obecního dříví, které voda odnášela.

V roce 1886 měla povodeň poměrně klidný průběh. 23. března sice Klenice vystoupila ze břehů a změnila značnou část Podolce v jedno jezero, ale dobytek se podařilo ze stájí včas vyvést, oběti na životech také nebyly a zejména bylo štěstím, že Jizera byla dlouho zamrzlá a odtok Klenice do jejích vod byl plynulý. V roce 1888 však bylo všechno jinak: srpnové lijáky zvedly hladinu Jizery o 2,88 m (pršelo nepřetržitě 18 hodin), dobytek byl často zachraňován na loďkách, do Podstupenského mlýna se valila voda okny a na loďkách se vjíždělo i do areálu Klinge-rovy textilky (později Mototechna).

Při povodni v roce 1898 byla zcela zatopena cesta z města k hlavnímu nádraží, takže vlaky jím projížděly a zastavovaly v Debři. Boleslavští čumilové tehdy se zájmem pozorovali po řece plovoucí králikárny, nábytek, části staveb, ploty a k vidění byla prý i kolébka, snad prázdná. V Čapkově hostinci na Podolci sahala voda až ke stropu, podzámecký mlynář s čeledínem vylezli před velkou vodou na strom a byli zachráněni z loďky.

I v nové době však naše dvě řeky občas zahrozí, i když se jim dostalo v minulosti regulace. Desetiletá voda ukáže svou sílu zpravidla v Nádražní ulici, která bývá zaplavena tak, že se pěší cestou k vlaku musí brodit, ještě kratší interval má vylitá Jizera v okolí Podlázek, kde voda zaplaví břehy až po Vinec a Zámostí. Počítali s tím i stavitelé místní dráhy uvedené do provozu v roce 1905, kdy namísto naspů postavili přes louky v inundačním pásmu Jizery ocelové mosty, aby pod jejich konstrukcemi mohla voda odtékat.

Starší čtenáři mají v paměti velkou vodu ze čtyřicátých let, tedy z protektorátního období, kdy na Jizeře plavali utonulí němečtí vojáci, jak je kdesi nahore spláchnula velká vodní vlna. Mnozí si pamatujeme povodeň na Jizeře z roku 1977, hovořilo se tehdy o stoleté vodě, ale ta se projevila jen na horním toku Jizery. Naše veřejnost byla značně vyplašena katastrofickou povodní na Moravě v roce 1997, kterou máme všichni v paměti.

Krátce po ní jsme si v listopadovém Boleslavu přečetli jakousi redakční sondu s pracovníky zdejšího Povodí Labe, kdy bylo odpovězeno na otázku, jak by to vypadalo, kdyby přišla stoletá voda i do Mladé Boleslavi. Bylo zde uvedeno, že v takovém případě znamená průtok v Rožátově kolem 700 m³/vt (padesátiletá voda - průtok 560, dvacetiletá 460, desetiletá 400, pětiletá 350 atd.) Odborníci předpovídali, že stoletá voda by se dostala až do pekárny Soupek, problémy by byly v Akumě, lihovaru, mlýně, Automotu a na Čistírně odpadních vod v Podlázkách.

To vše se bohužel potvrdilo v roce 2000, kdy stoletá voda skutečně 10. března přišla i sem. Průtok u Rožátova byl vyšší než 700 m³/vt, takže se již nedal ani změřit. Jedno z hlavních poučení bylo - aby fungoval integrovaný záchranný systém a hlavně - aby byli obyvatelé včas a průkazně informováni

o hrozícím nebezpečí. Velké pokroky nastaly v přípravě povodňových plánů, které byly již připraveny pro stoletou vodu a poučenější jsme ve výstraze obyvatelům, aby nás již nemusel spasit onen panský úředník na koni.

Pak přišel 13. srpen 2002 a s ním ještě ničivější povodeň. Jizera po větších deštích tolik nezlobila, ale další řeky, Vltava, Labe, Berounka a mnoho dalších způsobily v republice doslova tragedii, takže jsme viděli i zatopenou a následně poničenou Prahu. A v blízkosti zdejšího okresu byly pod vodou i mnohé vesnice na Mělnicku, kde přišli lidé doslova o střechu nad hlavou. Poznali jsme, co to udělá, když se dokonce otočí směr řeky, jak se to právě na soutoku Labe s Vltavou stalo u Mělníka, na což doplatila i obec Kly.

I při vší technické dokonalosti, jak jsme se i letos přesvědčili, nám Příroda čas od času připraví nečekané překvapení a srazí naše narůstající technokratické sebevědomí hluboce do období, kdy jedinou spásou před živly byl panický útěk. Propadat skepsi však rozhodně nebudeme - velká voda většinou brzy opadne a přijdou lidé, kteří odstraní její následky a budou pokračovat ve svém díle. Dá se dokonce říci, že místo lepenic a domků z vepřovic se nyní postaví domy bytelnější a možná i na bezpečném místě. Tak to ostatně bylo vždycky po ničivé povodni.

PhDr. Karel Herčík

Pozvánka na výlet

Cílem dnešního výletu není nic jiného než jedno z nejkrásnějších skalních měst, které se nachází v České Republice. Jedná se o Prachovské skály, českého národního parku, ležící na severozápad od Jičína. Prachovské skály jsou bezesporu nejnavštěvovanějším skalním městem Českého ráje.

Přestože je toto skalní bludiště soustředěné na relativně malém prostoru (necelé 3 km²), je protknuto řadou turistických stezek, které lze libovolně kombinovat, a nabízí četné pestré vyhlídky jak do širokého okolí, tak i malebná zákoutí uvnitř vlastního skalního města. Prachovské skály jsou naše nejznámější

pískovcové skalní město, ležící na jižním okraji Českého ráje, asi 7 km severozápadně od města Jičína. Na ploše zabírající asi 260 ha se nachází divoká příroda čítající četné rokle, strže, úžlabiny, vyhlídky, osamocené pískovcové věže, jehly, skupinové skalní bloky, zřícené skály či skalní soutěsky s úzkými křivolakými chodbami. Tohle všechno z Prachovských skal činní jednu z nejvyhledávanějších lokalit Českého ráje. Rájem je především pro horolezce. Ale i o turisty je zde výborně postaráno, nejzajímavější partie skal jsou snadno přístupné po dvou pečlivě značených okruzích, které provedou spolehlivě každého nejkrásnějšími a nejatraktivnějšími částmi této uchvacující hříčky přírody. Prachovské skály byly vyhlášeny přírodní rezervací již v roce 1933, součástí Chráněné krajinné oblasti Český ráj se však staly až v roce 2002.

Když byl v polovině 13. století založen na nedalekém čedičovém vrchu hrad Veliš jako středisko královské moci na Jičínsku, staly se Prachovské skály součástí jeho panství. Od roku 1337 toto panství vlastnili Vartemberkové a postupně řada dalších šlechtických rodů. V roce 1637 koupil Velišské panství i s Prachovskými skalami Jindřich Schlik. Hrad Veliš byl sice v druhé polovině 17. století na příkaz císaře Leopolda I. rozbořen, panství však zůstalo nadále v držení rodu Schlikových, a to až do poloviny 20. století, kdy byl jejich majetek konfiskován a stal se majetkem socialistického státu. V roce 1993 byl zabavený majetek a s ním i Prachovské skály Schlikům navráceny a ti zde od roku 2000 provozují soukromou přírodní rezervaci ve vlastní režii.

Proč bychom se báli na Prachovské skály..., zpívá Ivan Mládek. Pojdme se tedy podívat do Prachovských skal, jež vytvářejí půvabnou krajinu tradičně zvanou Českým rájem. Za nejvýhodnější výchozí místo považujeme buď parkoviště u turistické chaty Prachov, nebo parkoviště v samotném Prachově nedaleko muzea přírody Českého ráje. Pokud vyrazíme od turistické chaty na Prachově, máme na výběr ze dvou okruhů. Tou

první je malý okruh, který zabere pouhých 45 minut a je značen žlutou turistickou značkou. Vede pěknou přírodou Císařské chodby, odkud stoupá myší dírou na Vyhlídku Českého ráje, odkud je vidět například hrad Trosky. Velký okruh je lemován zelenou značkou a seznámí návštěvníky s velkým množstvím zajímavých míst Prachovských skal a je asi nejatraktivnější a nejzajímavější cestou skalními masivy. Jeho délka je 5 km a zabere asi 2 hodiny. Při jeho absolvování je třeba počítat s častými prudkými výstupy, které vedou přímo mezi impozantními skalami, což dodává prohlídce potřebné dobrodružství. Na návštěvníky čeká osm nádherných vyhlídek. Pechova vyhlídka, Šikmá věž, Vyhlídka míru, Hlaholská vyhlídka, Rumcajsova vyhlídka, Schlikova vyhlídka, Vyhlídka míru, Všetečkova vyhlídka, Pechova vyhlídka a nejvyšší bod Hakenova vyhlídka, která se vypíná 460 m. n.m. Oba okruhy začínají shodně u Turistické chaty Klubu českých turistů, která byla vystavěna roku 1924, v samém jádru skalního města. V letních horkých dnech mohou návštěvníci využít koupaliště U Pelíška. Na všechno tam prý dohlíží bájná postava zvaná Pelíšek, ochránce Prachovských skal. Kdo se proviní vůči přírodě, bude od něho nemilosrdně trestán. Ale jinak je prý milý, přívětivý a lidé mu tady postavily totem s jeho podobiznou.

Ať se zastavíte na kterémkoliv místě Prachovského skalního města, dýchá na Vás příjemná a uvolněná atmosféra plná nádherných rozhledů do skal i mimo ně. V letních měsících umožní skály rovněž únik před sluncem. Najíst se můžete v turistické chatě na Prachově, kde je v nabídce široká škála jídel, která uspokojí každého. Koupit si můžete jak párek v rohlíku či hamburger, tak i svíčkovou. Vstup do Prachovských skal je zpoplatněn a to 50 Kč pro dospělé a 30 Kč pro děti, studenty a důchodce. Podrobnosti jsou uvedeny na www.prachovskeskaly.com

Nabažíme-li se pohledů ze skal, můžeme v okolí navštívit ještě hrad Pařez, na který se dostaneme po červené turistické

značce. Hrad se nachází v Pařezské Lhotě směrem na Blata. Z hradu se dochovalo jen několik málo zbytků z hradeb, věže, sklepů a světniček, které jsou vytesány do skal. O hradu se toho moc nedozvíme všechny informace, které známe, jsou jen domněnky. První písemná zmínka o hradu byla roku 1372, kdy byl zmiňován Petr z Pařezu (považováno za první zmínku o hradu). Hrad měl zaniknout roku 1424, kdy měl být dobyt husi-

ty (nalezla se zde kamenná koule do bombardy). Hrad Pařez je opravdu pěkný skalní hrad. Není na něj těžký přístup, proto je vhodný pro výlet s dětmi. Vstup na hrad je zcela volný. Pokud bychom hrad chtěli navštívit autem lze zaparkovat kousek od hradu na parkovišti u rybníka, a parkování je zdarma.

Z. Valenta

BARBORY 2010

Informace:

Objednávku prosím zašlete do 31. 11. 2010 na email: barbory2010@seznam.cz
Barbory jsou letos v pátek 3. 12. 2010. Případné dotazy a další informace sdělíme po Vaší registraci.

Naše odměna je dobrovolná ☺

Předem děkujeme ☺

Chcete Mikuláše, Čerta a Anděla?

Některí nás už jistě znáte z loňska nebo z předloňska :)

Informace:

Objednávku prosím zašlete do 31. 11. 2010 na:

- **MIKULÁŠŮV MOBIL** - 603 244 067 (napíšte sms s číslem Vašeho domu, případně kde se přibližně nacházíte), nebo na:
- **ČERTŮV EMAIL** - srbovaaneta@seznam.cz

Mikuláš je tento rok v neděli 5. 12. 2010. Případné dotazy a další informace sdělíme po Vaší registraci.

NAŠE ODMĚNA JE DOBROVOLNÁ, ALE STOKORUNĚ SE NEBRÁNÍME.
PŘEDEM DĚKUJEME :)

Pozvánka do kurzů orientálního tance.

I v našem městysi se již objevila velice oblíbená a nevěšdní forma aktivní relaxace. Je jí orientální tanec. Nově otevřená taneční škola vypisuje od října kurzy pro začátečnice. Do kurzu se mohou hlásit všechny ženy i dívky bez rozdílů věku, tělesné kondice nebo tvaru postavy. Záleží pouze na vaší chuti naučit se nové, krásné věci a udělat přitom něco pro své zdraví. Více informací o orientálním tanci i o kurzech, které právě začaly, se dozvíte na stránkách www.lotosovy-kvet.webnode.cz Budete-li mít zájem, můžete se do kurzů ještě přihlásit. Nastančenou se těší Klára

---

*Březenský zpravodaj: periodický tisk vydávaný 4x ročně v počtu 130 výtisků, cena: 15 Kč
číslo výtisku 3, ročník 9, datum vydání 7. 10. 2010, místo vydání Břežno
registrováno pod rejstříkem: MK ČR E 10410
vydavatel: Obecní úřad Břežno, 294 06 Břežno 13, IČO: 00237574
kontakt: telefon: 326399180, fax: 326399180, e-mail: brezno@seznam.cz, www.brezno.cz
příspěvky do zpravodaje: zpravodaj.brezno@seznam.cz
redakční rada: komise pro občanské a sociální záležitosti
grafická příprava: Zbyněk Valenta*